

Nota informativă
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative (<i>în continuare - Proiect</i>), care cuprinde a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu participarea Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul cuprinde modificarea Hotărârii Guvernului nr. 94/2023 privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei și Hotărârii Guvernului nr. 351/2023 pentru aprobarea Programului de stimulare a investițiilor „373”.</p> <p>Modificările propuse la Programul de stimulare a investițiilor „373” (<i>în continuare – Program</i>) au fost elaborate în temeiul pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 351/2023 pentru aprobarea Programului de stimulare a investițiilor „373” și pct. 10 și pct. 11 din Regulamentul cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2023) și au drept scop ajustarea instrumentului utilizat în cadrul Programului - de compensare parțială a dobânzilor la creditele investiționale oferite de către bănci, la prioritățile de politici publice și obiectivele de dezvoltare a antreprenoriatului stabilite de stat, prioritar de stimulare mai accelerată a creșterii economice prin investiții în proiecte care pot îmbunătăți eficiența și performanța afacerilor, precum și sporirea competitivității IMM-ilor. Suplimentar, în contextul implementării nemijlocite a Programului, au fost identificate diferite aspecte practice, prioritar de ordin tehnic, care se propun a fi concretizate sau îmbunătățite, în scopul accelerării acordării proiectelor investiționale în cadrul Programului dat.</p> <p>Modificarea propusă la Regulamentul cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei are drept scop asigurarea unui instrument financiar sustenabil de garantare a rambursării de către bancă sau organizația de creditare nebanară a mijloacelor financiare către ODA, astfel oferindu-i acesteia flexibilitate în vederea determinării modului de garantare a mijloacelor oferite, în dependență de forma surselor atrase și potențialele riscuri identificate.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Cele mai importante propuneri de modificare a Programului de stimulare a investițiilor „373 se referă la următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none">- extinderea noțiunii de „<i>credit investițional</i>” prin admiterea procurării și/sau înființării plantațiilor multianuale, a tehnologiilor digitale și programelor informatice, precum și procurarea terenurilor aferente imobilelor/spațiilor procurate/construite/renovate pentru activități aferente activității de bază. Totodată se propune ca prețul acestui teren aferent să nu depășească 50% din valoarea

proiectului investițional solicitat spre finanțare;

- admiterea asocierii creditelor acordate în cadrul Programului cu Programele de grant aprobate prin hotărârile Guvernului, implementate de ODA;
- concretizarea/ajustarea anumitor criterii de eligibilitate pentru beneficiari și proiectul investițional, printre care:
 - stabilirea domeniilor neeligibile aferente destinației creditului investițional și identificarea expresă a acestora potrivit Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM2).
 - Includerea Comerțului drept domeniu eligibil - cu excepția comercializării băuturilor alcoolice și tutunului în cadrul comerțului cu ridicata sau amănuntul;
 - admiterea creditului investițional solicitat, la data acordării, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin [Hotărârea Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.231/2011](#), care corespunde criteriilor de clasificare "Standard", "Supravegheat" sau care au fost clasificate în categoria "Substandard" ca efect al prelungirii și/sau renegocierii și/sau în cazul în care banca nu a primit informații actualizate suficiente privind situația financiară a contrapărții (cel puțin trimestrial);
 - condiționarea deținerii unui plan de afaceri și/sau proiecții financiare care să demonstreze fezabilitatea și impactul potențial al proiectului investițional, confirmate de către bancă, doar în cazul întreprinderilor nou-create sau în cazul în care suma creditului depășește limita valorii aprobate conform regulilor interne ale fiecărei bănci;
- precizarea faptului că nu sunt eligibile spre compensare conform prezentului Program dobânzile aferente creditelor investiționale, utilizate pentru finanțarea costurilor de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora finanțate în cadrul altor programe de stat, inclusiv din resursele recreditate de stat, precum și a cheltuielilor cu privire la impozite și taxe, care nu sunt incluse în valoarea imobilizărilor corporale și/sau necorporale, precum și contribuții, amenzi, penalități și alte plăți obligatorii la bugetul public național;
- extinderea expunerii maxime continue (valoarea maximă cumulativă a soldurilor creditelor acordate în cadrul prezentului Program unui beneficiar) de la 15 mln lei la 35 mln lei;
- excluderea limitării ce ține de solicitarea unei garanții financiare acordate de Fondul de Garantare a Creditelor (FGC) pentru creditele acordate în cadrul Programului și anume cota maximă de garantare de 40% din valoarea creditului. Astfel se urmărește creșterea numărului de potențiali beneficiari ai Programului prin alinierea condițiilor Programului la condițiile Produselor de garantare administrate de FGC, inclusiv alinierea cu prevederile noului mecanism de garantare a portofoliilor de credite recent lansat de FGC, unde cota de garantare poate fi de până la 80% din valoarea creditului contractat.

Propunerea de modificare a Regulamentului cu privire la activitatea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei vizează ajustarea modului de garantare a mijloacelor oferite de către ODA către bănci și organizațiile de creditare nebanară, în dependență de forma surselor atrase și riscurile identificate implicite, în condițiile lipsei unui potențial impact negativ asupra conformării băncilor la reglementările prudențiale stabilite (prioritar privind lichiditatea).

Proiectul conține norma care prevede intrarea în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pentru ca modificările înserate în proiect să obțină putere

juridică imediată, iar potențialele companii eligibile programelor să obțină cât mai curând suport prin schemele de ajutor destinate ÎMM.

5. Fundamentarea economico-financiară

Finanțarea activităților prevăzute conform Programului de stimulare a investițiilor „373” se efectuează prin intermediul Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (FACEM), din contul și în limitele alocațiilor stabilite în bugetul de stat pentru anul respectiv, precum și din contul asistenței financiare externe.

La situația din 16.11.2023, în cadrul Programului au fost acordate 132 credite la 121 beneficiari în valoare totală de 315,1 mil lei. Valoarea totală a proiectelor investiționale este de 443,2 mil lei, din care 41% sunt destinate pentru „Producția și furnizarea de energie”, 21% pentru „Industria prelucrătoare”, pentru „Agricultură, silvicultură și pescuit” – 13%, iar „Transport și depozitare” – 12%. Cu alte scopuri, inclusiv „Sănătate și asistență socială” au fost acordate credite în cotă de 13%. A se nota că în cadrul Programului au fost create 314 locuri noi de muncă, ÎMM beneficiare fiind administrate în cotă de 34% de tineri, iar 26% sunt administrate (fondate) de femei.

Potrivit datelor la situația din 16 noiembrie curent, soldul datoriei la creditele incluse în Program constituie 214,6 mil lei, băncile achitând dobânzi compensate în sumă totală de circa 1,1 mil lei. Pentru luna noiembrie, suma totală a dobânzii compensate calculate este de circa 1,0 mil lei.

Astfel, reieșind din graficele de rambursare a creditelor și mărimea ratelor dobânzilor aplicate la credite, suma totală a dobânzii compensate spre achitare este de circa 34,8 mil. lei (angajamente de compensare din decembrie 2023 și până la termenul final de rambursare a creditelor de către beneficiarii Programului).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Adoptarea actului normativ nu necesită modificarea altor acte normative. Totodată, va fi necesară modificarea manualelor operaționale a programelor vizate.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (www.mded.gov.md), la compartimentul „Anunțuri privind consultările publice” și portalul guvernamental www.particip.gov.md.

Conform prevederilor art. 32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative proiectul va fi supus avizării și consultării publice și, respectiv, definitivat în conformitate cu avizele părților interesate.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

11. Constatările altor expertize

Nu sunt necesare.

Secretar de stat

Veronica ARPINTIN